

IMARO V VEŠE VETITZOVIA
Poština plačana v gotovini

Cena Din 3

DRAMA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1929/30

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: CIRIL DEBEVEC

STRAHOVI

Premijera 25. septembra 1929

Elegantna dama

in gospod

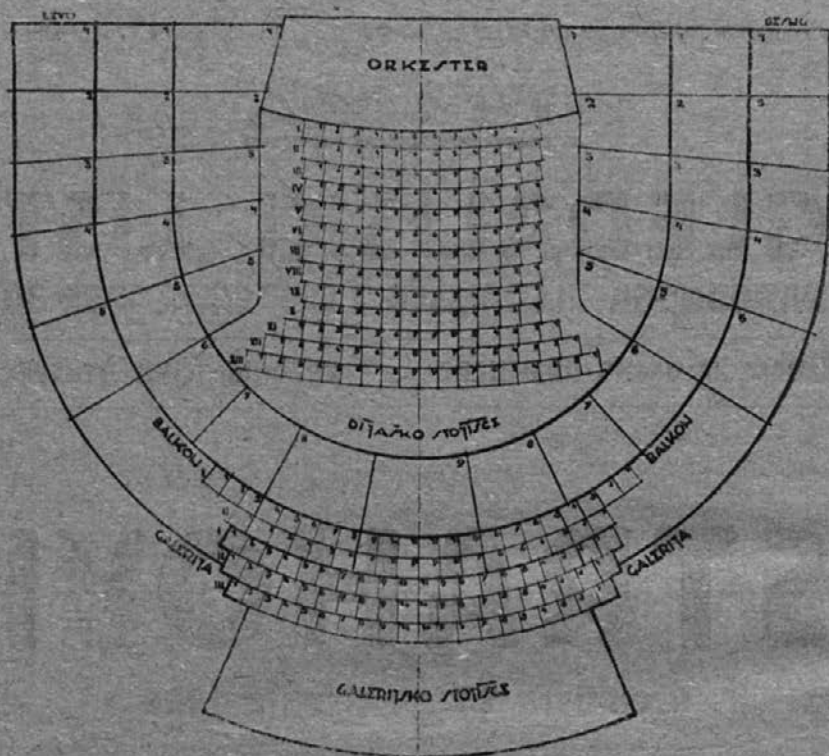
kupujeta nogavice in rokavice te v

specijalni trgovini

V. LESJAK

ŠELENBURGOVA ULICA 3

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

JUTROVI MALI OGLASI

PRODAJO

KUPIJO

POSREDUJEJO

VSE in
VSAKOMUR

Oglasni oddelek »JUTRA« L. JUBLJANA
PREŠERNOVA UL. 4

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 25. septembra 1929

Maria Vera:

Helena Alving — mater dolorosa

Da naj tudi jaz nekaj napišem k današnji premijeri — so mi rekli. Sicer sem v splošnem mnenja, da naj igralec svojo vlogo igra — kar najbolje more — in naj se ne peča preveč z različnimi komentari in izjavami. Na odru — tam izžarevaj in izgorevaj! Okleni se avtorjevega genija s tako silo — da ga ustvariš na novo — iz sebe samega. Bežno in hipno je naše umetniško ustvarjanje — luči iz sence, sence iz luči našega bistva in življenja našega — to je vse!

Za Heleno Alving bi rekla le par besed — vsem ženam — materam. Ibsen je ljubil nas žene — boril se je in ustvarjal posebno za nas. Toda v Heleni Alving je storil še več. Silen, mogočen spomenik je postavil za vse čase — vsem ženam materam — vsem trpečim materam — a kje je mati — ki ni ali ne bo trpela? Helena Alving ni žalosten slučaj od včeraj ali danes ali jutri — ona je inkarnacija trpljenja vseh žena. Mater dolorosa: »O vi vsi, ki greste po poti, ozrite se name in pogledjte, ali je bolečina kakor je bolečina moja?«

Golgota je vse njeno življenje in ona sama je, ki nosi križ — križ dolžnosti samozatajevanja, prevare, razočaranj, gnusa, straha — vse iz ljubezni — vse, vse za ljubljenega sina. — Kakor hraber junak, ki se tudi smrti ne boji — stoji na straži — in čuva najdragocenejše — ideale njegove, bodočnost njegovega življenja — in ne ve, da je to življenje že od rojstva uničeno in zapisano usodnemu poginu. »Nisem te prosil življenja! In kakšno življenje si mi dala? Nočem ga! Vzemi si ga nazaj!« — O, vi vsi, ki greste po poti, ozrite se in pogledjte!

In ona, ki je toliko trpela — ki toliko trpi — ona ne toži. To je najčudoviteje — na tej čudoviti ženi. Ona ne obtožuje, ona končno vse razume in vse odpušča, ona le trpi in pomiluje. Zanja ni preteklosti, umira ji sedanost, ona nima bodočnosti — vse naokrog le samota in poraz. Ona ve vse to, ve, in ne toži. V najsilnejši bridkosti samo obraz in roke dvigne — išče in sluti nekje tam — visoko — daleč — nepoznano odrešilno zarjo.

STRAHOVI

Družinska drama v treh dejanjih. Spisal en. Po nemškem prevodu poslovenil M. Skrbinšek.

Režija: Maria Vera.

OSEBE :

Helena Alvingova, vdova komorniku in
komorniku Alvingu Maria Vera
Osvald, njen sin, slikar C. Debevec
Manders, pastor Levar
Engstrand, mizar Kralj
Regina Engstrandova, gospe
Alvingove Mira Danilova

Drama se odigrava na posestvu gospe Alvingove na deželi ob velikem fjordu v zahodni Norveški.

Blagajna se odpre ob pol 8.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 30
„ II. - IV. vrste	„ 28
„ V. - VI. „	„ 26
„ VII. - IX. „	„ 24
„ X. - XI. „	„ 22
„ XII. - XIII. „	„ 20

Lože v parterju	Din 100
l. red	„ 100
„	„ 120
II. red	„ 70
„	„ 75
Peti lož v parterju	„ 20
v I. redu	„ 25
v II. redu	„ 15

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagajni Opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

Začetek ob 8.

Konec po 10.

Balkon: Sedeži I. vrste	Din 22
„ II. „	„ 18
Galerija „ I. „	„ 14
„ II. „	„ 12
„ III. „	„ 10
Galerijsko stojišče	„ 2
Dijaško stojišče	„ 5

D

E. Reich o „Strahovih“

Laž je temeljni in vokalni kamen za zgradbo oficijelne morale, njej na ljubo zapiramo oči, se delamo kakor da bi ne bilo sivari, za katere vsi vemo. Takemu hinavstvu ne gre Ibsen nikjer odločneje in učinkoviteje do živega kot v »Strahovih«, v tem strogo nravnem delu, kajti noben razsoden človek ne bo mogel smatrati preganjanje greha za nemoralno zato, ker se morajo pri tem razkriti dejstva, preko katerih bi drugi iz umljivih razlogov radi razprostirali goste tančice. Če biča Ibsen izrodke modernega zakona, ne opisuje prav nobenih izjemnih primerov. Ali se ne zgodi morda vsak dan, da pregovorijo preudarne matere in bistre tete mlado dekletko, da naj, čeprav proti svoji volji in proti nagnjenju, »dobre partije« vendar nikar ne odbije, da se izroči tako možu, ki ga ne ljubi in pred katerim bi se zgrozilo, če bi spoznalo njegov značaj? Še nikdar ni nihče tvegala na odru tako ostrih in tako pogojenih besed o takem predmetu kakor Ibsen v »Strahovih«. —

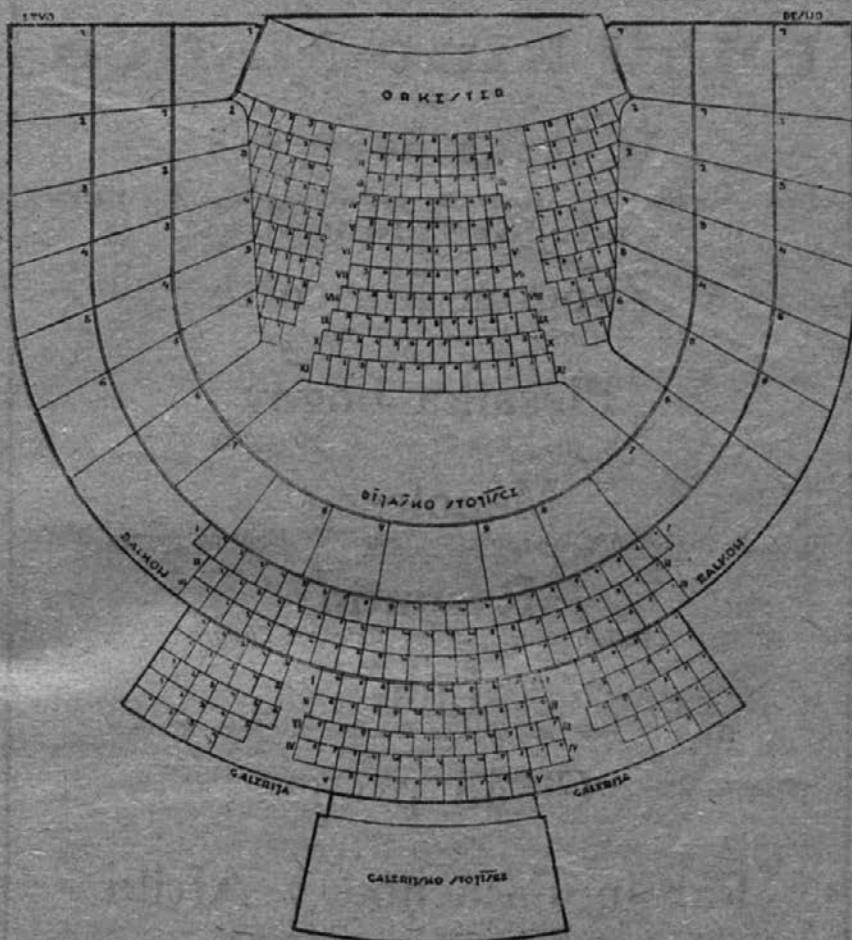
Družba zahteva od žene, da vztraja tudi pri najnevednejšem možu, kakor je zahtevala od dekleta, da je volilo ne po svojem srcu, temveč po obzirih konvenijence, družba dovoljuje možu vsake starosti, da se udaja svojim nagonom, samo da spodobno ponašanje skriva notranjo surovost. Družba dovoljuje vse, če se ohrani videz, nič pa, če se ta videz pokvari. Družba se boji samo enega: škandala. Pa naj bo to že resnično vznemirljiv dogodek ali pa pogumen nastop odločne osebnosti iz tope mase, takoj ga družba strogo kaznuje. Kaznuje se prestopki proti običaju večine. Videz, po domače rečeno laž, tvori fundament družbe, ki je pa seveda samo navidezno trden. Te razmere pa se že nagibajo h grobu; to so strahovi, ki hinavsko predstavljajo življenje, toda ta življenska laž se mora novi resnici umakniti. — »Strahovi« niso nikakšno gledališko delo v običajnem pomenu besede. »Strahovi« učinkujejo kakor brca, ki jo je pisatelj s srditim zadoščenjem zadal hinavski in demoralizirani družbi. Grenke resnice pa zavoljo tega niso nič manjše resnice.

Nekaj splošnih podatkov o »Strahovih«.

Izšli so decembra leta 1881. pod naslovom »Gengangere«, kar pomeni dobesedno »Povračevalci«. Prve vprizoritve so bile leta 1888. na Švedskem v Helsingborgu in Stockholmu, na Danskem v Kopenhagnu, v presledkih so sledila potem ostala gledališča v Kristijaniji, Bergenu itd. Po nemškem ozemlju Evrope so popularizirali delo zlasti Meiningovci, ki so igrali »Strahove« tudi v Celovcu. V začetku devetdesetih let pa so bili uvedeni že na vsa svetovna gledališča. Leta 1891. so jih igrali celo armensko v Tiflisu. Ljubljansko gledališče jih je vprizorilo prvič leta 1902. drugič po vojni leta 1919. Znamenite Helene Alvingove so bile Hedwig Bleibtreu (Burgtheater, Barny (Théâtre libre, Paris) in Eleonora Duse, Osvaldi pa Nemci Mitterwuzer, Robert, Kainz, Moissi, Francoz Antoine ter Italijana Zacconi in Novelli. Od Slovencev so igrali Heleno Alvingovo do danes Gusti Danilova in Berta Bukšekova, Osvalda pa Borštnik, Danilo in Nučič.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Nar. gledališča v Ljubljani. Predstavniki: Oton Župančič. Urednik: Ciril Debevec. — Tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Protinikotin „Nicotless“

je zdravju neškodljivo,
sigurno raztrovalno de-
lujoče sredstvo, ne da
bi vplivalo na kvaliteto,
okus in aromo tobaka.
Dobi se v lekarnah, dro-
gerijah in trafikah

Elitni kino Matica in Kino Ideal

opozarjate cenjeno občinstvo na premijere
slededih vefilmov:

Zbogom Mascotte

Lillian Harvey in *Igo Sym*

Plesalka bogov

Gilda Gray in *Clive Brook* in *Ana May Wong*

Manolescu

Juan Možuhin in *Brigita Helm* in *Heinrich George*

Rasputin

Vladimir Gajdarov in *Grigorije Chmara*

Lulu

Franz Lederer in *Louise Brooks* in *Fritz Kortner*

Cigan primaš

Ernst Verebes

Pat in Patachon v Afriki

Smeh! Smeh! Smeh!

S. O. S.

Liane Haid in *Alfons Fryland*

Baskervilski pes

Detektivski vefelager po znamenitem romanu Sherlock Holmesa

Grof Monte Christo

Po romanu A. Dumasa

Žena brez sramu

Greta Garbo in *John Gilbert*

Prebujenje

Vilma Banky

Stric Tomova koč

Po znamenitem istoimenskem romanu

Štirje vragi

Melodija krvi